

**Годишњи извјештај о спровођењу
Стратегије развоја Града Лакташи за 2025. годину**

САДРЖАЈ

УВОД.....	- 4 -
1. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ.....	- 5 -
1.1. Визија	- 5 -
1.2. Стратешки циљеви.....	- 5 -
1.3. Приоритети	- 5 -
2. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА.....	- 6 -
2.1. Сажет осврт на претходни период имплементације.....	- 6 -
2.2. Преглед имплементације Стратегије развоја у 2025. години	- 7 -
2.3. Кључни резултати и остварени прогрес	- 10 -
3. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	- 11 -
4. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ	- 12 -

Увод

Стратегија развоја града Лакташи за период 2024–2030. година (у даљем тексту Стратегија развоја) усвојена је на сједници Скупштине Града, одржаној 30. августа 2024. године и представља кључни стратешки документ Града, у којем су дефинисани стратешки циљеви, приоритети, мјере и подручја дјеловања, а који су у функцији остварења зацртане визије развоја. Документ је припремљен у складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник РС“, број: 63/21).

Стратешким документом дефинисано је пет стратешких фокуса и три стратешка циља. На основу дефинисаних стратешких циљева утврђени су приоритети, мјере и кључни стратешки пројекти. За први стратешки циљ, којим се усмјерава економски развој, дефинисана су три приоритета и четири мјере. За други стратешки циљ дефинисано је пет приоритета и 14 мјера, а за трећи стратешки циљ дефинисана су три приоритета и шест мјера. За све наведене категорије одређени су индикатори на основу којих ће се пратити остварени напредак.

У процесу дефинисања стратешких циљева, приоритета и мјера посебно се водило рачуна о усклађености са стратешким и планским документима вишег реда, прије свега са процесом европских интеграција и Циљевима одрживог развоја дефинисаним у Оквиру за реализацију Циљева одрживог развоја Босне и Херцеговине, као и са другим релевантним стратешким и планским документима. Посебан акценат дат је на усаглашавање развојних праваца који су дефинисани Оквиром за реализацију циљева одрживог развоја у Босни и Херцеговини: Паметни раст, Добра управа и управљање јавним сектором и Друштво једнаких могућности и појединих акцелератора у оквиру развојних праваца са будућим стратешким циљевима, приоритетима и мјерама.

Као и претходних година, значајна средства су издвојена за пројекте санације, реконструкције и изградње саобраћајне инфраструктуре, који су финансирани највећим дијелом из буџета Града Лакташи. Настављене су активности на реконструкцији и изградњи водоводног система, као и на изградњи канализационе мреже.

Такође, у 2025. години завршене су активности на изградњи, опремању и вањском уређењу Средњошколског центра у Лакташима, те доградњи продуженог боравка код ОШ „Младен Стојановић“ у Лакташима, изградњи и уређењу трга испред Дома културе, реконструкцији и санацији крова на објекту ОШ „Георгиос А. Папандреу“ Александровац и ОШ „Холандија“ ПШ Бошковићи.

У 2025. години настављене су мјере пружања подршке пољопривредним произвођачима на подручју града Лакташи кроз различите пројекте, а које проводе Град Лакташи и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

Такође, у 2025. години настављене су активности на санацији, чишћењу и уређењу водотока на подручју града Лакташи, као и на унапређењу енергетске ефикасности у јавним објектима.

Носилац израде извјештаја је Одјељење за локални развој и дигиталну трансформацију, који у Градској управи обавља функцију јединице за управљање развојем. Извјештај је припремљен у координацији са свим унутрашњим организационим јединицама Градске управе, комуналним предузећима и јавним установама.

1. Стратешки циљеви и приоритети

1.1. Визија

Стратегијом развоја града Лакташи за период 2024–2030. година дефинисана је визија:

„Град сљедеће генерације: иновативан, одржив и технолошки развијен“.

1.2. Стратешки циљеви

Стратегијом развоја града Лакташи за период 2024–2030. година, дефинисана су три стратешка циља:

Стратешки циљ 1: Технолошки развијена привреда која има потенцијал за брз раст и стварање квалитетних радних мјеста

Стратешки циљ 2: Инфраструктурно развијена и дигитализована друштвена средина која обезбјеђује квалитет живота у локалној заједници

Стратешки циљ 3: Унапређена инфраструктура и заштита животне средине.

1.3. Приоритети

Приоритети представљају кључна поља и смјерове дјеловања за остварење визије и стратешких циљева и као такви имају највећи утицај на развој, односно остварење стратешких индикатора. Дефинисани приоритети су груписани по релевантним стратешким циљевима.

Стратешки циљ 1: Технолошки развијена привреда која има потенцијал за брз раст и стварање квалитетних радних мјеста	<ul style="list-style-type: none">• Приоритет 1.1. Технолошки напредна и конкурентна привреда која повећава квалитет живота у Лакташима• Приоритет 1.2. Продуктивна и тржишно орјентисана пољопривредна производња• Приоритет 1.3. Развој туристичких потенцијала и ресурса у циљу привлачења туриста
Стратешки циљ 2: Инфраструктурно развијена и дигитализована средина која обезбјеђује квалитет живота у локалној заједници	<ul style="list-style-type: none">• Приоритет 2.1. Интегрисан развој друштвене и комуналне инфраструктуре ради стварања одрживог и хармоничног градског простора• Приоритет 2.2. Системска дигитализација и ефикасна примјена вјештачке интелигенције у функцији подизања квалитета јавних услуга и транспарентности• Приоритет 2.3. Унапређен квалитет живота и повећање безбједности грађана Лакташа развојем друштвених садржаја и имплементацијом безбједносних мјера• Приоритет 2.4. Унапређен квалитет образовања и успостављено средњошколско образовање у складу са трендовима на тржишту рада и захтјевима локалне привреде• Приоритет 2.5. Развој нових и унапређење постојећих услуга из области здравствене и социјалне заштите
Стратешки циљ 3: Унапређена инфраструктура и заштита животне средине	<ul style="list-style-type: none">• Приоритет 3.1. Самоодржив систем управљања отпадом уз примјену концепта циркуларне економије са едукацијом становништва о заштити животне средине• Приоритет 3.2. Самоодрживо и приуштиво пружање водних услуга на територији града Лакташи уз примјену дигиталних технологија и оптимизацију процеса• Приоритет 3.3. Очување животне средине унапређењем енергетске ефикасности (у јавним објектима, становању и транспорту) и производњом енергије из обновљивих извора

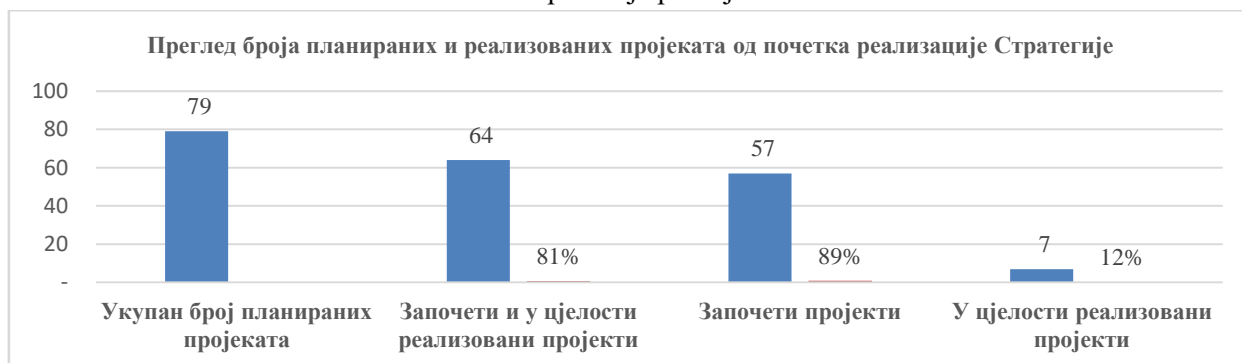
2. Преглед имплементације Стратегије развоја

2.1. Сажет осврт на претходни период имплементације

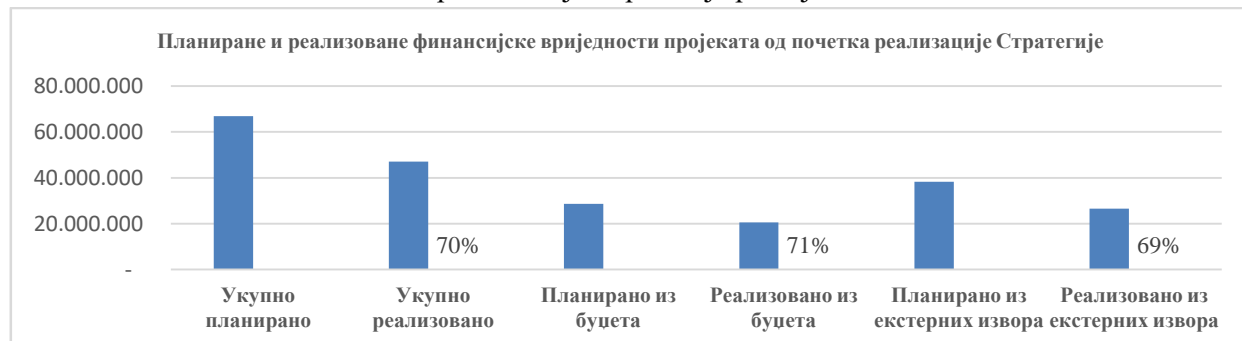
Од почетка реализације Стратегије развоја Града Лакташи за период 2024-2030. година, у потпуности је реализовано седам пројеката. Већина пројеката који се налазе у Стратегији развоја су вишегодишњи пројекти и активности, чија имплементација доприноси реализацији приоритета и стратешких циљева.

У наставку је графички приказ имплементације укупног броја и финансијске имплементације пројеката од почетка имплементације Стратегије развоја.

Графикон бр. 1: Преглед броја планираних и реализованих пројеката од почетка реализације Стратегије развоја

Графикон бр. 2: Преглед планираних и реализованих финансијских вриједности пројеката од почетка реализације Стратегије развоја

У периоду од 2024. године, односно од усвајања Стратегије развоја, па до краја 2025. године, на подручју града Лакташи кроз пројекте реализована су средства у укупном износу од 47.020.401,00 КМ. Процент финансијске реализације износи 70% од планираних средстава из буџета Града и екстерних извора финансирања. Иако на проценат реализације укупног броја пројеката утичу бројни фактори, може се закључити да је Град Лакташи претходних година остварио изузетно добру сарадњу са свим донаторима.

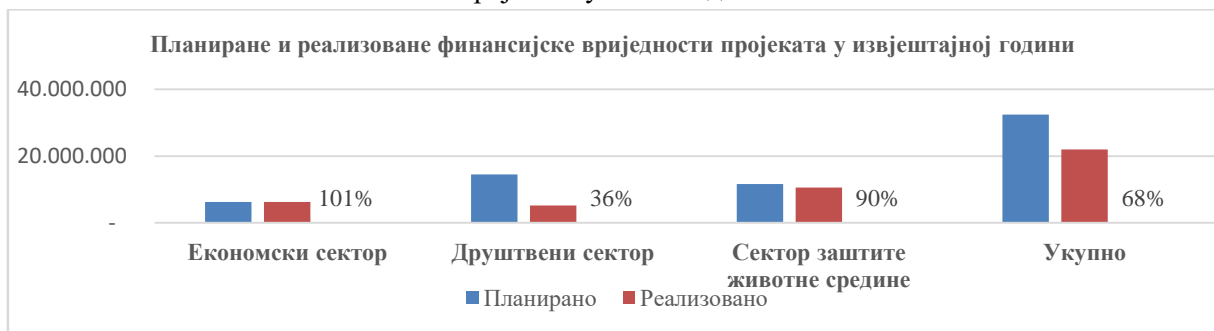
Средства за реализацију пројеката из Стратегије развоја Града Лакташи обезбијеђена су из буџета Града Лакташи, грантова Владе Републике Српске, средстава јавних предузећа, различитих донатора, ИПА фондова, те кредитних задужења, приватних и осталих извора. Реализацијом пројеката и мјера доприноси се остварењу приоритета, који доприносе остварењу стратешких циљева, чијим се испуњењем остварује визија Града Лакташи.

2.2. Преглед имплементације Стратегије развоја у 2025. години

У 2025. години планирана је имплементација 56 пројекта, при чему су у потпуности реализована три пројекта, а дјелимично је реализовано укупно 38 пројеката. Одређен број пројеката проводи се континуирано на годишњем нивоу.

Када је ријеч о броју реализованих пројеката, укупна реализација пројеката у извјештајној години у односу на план је 67,94%. Укупна вриједност реализованих пројеката износи 22.034.619,00 КМ, од чега је из буџета Града издвојено 5.320.925,00 КМ (24,15%), док је укупна вриједност реализованих пројеката из екстерних извора 16.713.694,00 КМ (75,85%). Упоредјујући планирану структуру по изворима финансирања, гдје је за 2025. годину било предвиђено финансирање пројеката са 5.000.000,00 КМ из буџета, а 27.430.700,00 КМ из екстерних извора финансирања, може се закључити да је Град Лакташи у високом проценту остварио планирана средства из екстерних извора.

Графикон бр. 3: Преглед планираних и реализованих финансијских вриједности пројеката у 2025. години

У табелама у наставку је приказан детаљан преглед реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима.

Табела бр. 1: Преглед планираних и реализованих пројеката у 2025. години (сви сектори)

ПРЕГЛЕД (потпуно или дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно (КМ)	Из буџета (КМ)	Из екстерних извора (КМ)
А. Укупан број планираних пројеката	56	32.430.700,00	5.000.000,00	27.430.700,00
% структура финансирања од А			15,42%	84,58%
Б. Укупан број у цјелини или дјелимично реализованих пројеката	41	22.034.619,00	5.320.925,00	16.713.694,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	73,21%	67,94%	106,42%	60,93%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	38	21.579.138,00	4.867.444,00	16.711.694,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	67,86%	66,54%		
Д. Укупан број у цјелини завршених пројеката	3	455.481,00	453.481,00	2.000,00
% у цјелости завршених пројеката (од А)	5,36%	1,40%		

Табела бр. 2: Финансијска пројекција планираних и реализованих пројеката у 2025. години
распоређених по секторима

2025	Област	Збир финансијских вриједности пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано	Реализовано	Буџет (%)	Остало (%)
	Економски развој	6.253.000,00 КМ	6.294.680,00 КМ	10 %	89,99%
	Друштвени развој	14.501.700,00 КМ	5.178.184,00 КМ	88,63%	11,37%
	Еколошки развој	11.676.000,00 КМ	10.561.755,00 КМ	0,97%	99,03%
	Укупно	32.430.700,00 КМ	22.034.619,00 КМ	24,15%	75,85%

Сектор економског развоја

У сектору економског развоја за 2025. годину планирана је имплементација 14 пројеката. За реализацију пројеката из сектора економског развоја планирана су средства у укупном износу од 6.253.000,00 КМ, а реализовано је 6.294.680,00 КМ, што је 100,67% у односу на планирана средства. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су била реализована већим дијелом из буџета Града.

Најзначајнији пројекти у 2025. години у области економског сектора су:

- Подршка пољопривредним произвођачима,
- Стимулисање развоја предузетништва,
- Дигитализација рада јавне управе (ДМС систем).

Табела бр. 3: Преглед планираних и реализованих пројеката у економском сектору у 2025. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно (КМ)	Из буџета (КМ)	Из екстерних извора (КМ)
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	14	6.253.000,00	463.000,00	5.790.000,00
% структура финансирања од А			7,40%	92,60%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цјелини или дјелимично реализованих пројеката	11	6.294.680,00	629.735,00	5.664.945,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	78,57%	100,67%	136,01%	97,84%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	11	6.294.680,00	629.735,00	5.664.945,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	78,57%	100,67%		
Д. Укупан број у цјелини завршених пројеката	0	-	-	-
% у цјелости завршених пројеката (од А)	-	-		

Сектор друштвеног развоја

У друштвеном сектору за 2025. годину планирана је реализација 34 пројекта. За реализацију пројеката из овог сектора планирана су средства у износу од 14.501.700,00 КМ, а издвојено је 5.178.184,00 КМ. У овом сектору средства, која су намијењена за реализацију пројеката, су реализована из буџета Града и екстерних извора финансирања (деталне информације су приказане у табели у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2025. години у области друштвеног сектора су:

- Реконструкција и санација постојеће саобраћајне инфраструктуре,
- Изградња и опремање Средњошколског центра у Лакташима,
- Уређење трга испред Дома културе,
- Примјена постојећих и увођење нових пронаталитетних мјера,
- Реконструкција и санација школских објеката и обнова постојећих спортских објеката,
- Изградња спортске инфраструктуре и дјечијих игралишта,
- Санација друштвених домова и
- Субвенције спортским организацијама.

Табела бр. 4: Преглед планираних и реализованих пројеката у друштвеном сектору у 2025. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно (КМ)	Из буџета (КМ)	Из екстерних извора (КМ)
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	34	14.501.700,00	3.942.000,00	10.559.700,00
% структура финансирања од А			27,18%	72,82%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цјелини или дјелимично реализованих пројеката	26	5.178.184,00	4.589.190,00	588.994,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	70,59%	35,71%	116,42%	5,58%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	23	4.722.703,00	4.135.709,00	586.994,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	61,76%	32,57%		
Д. Укупан број у цјелини завршених пројеката	3	455.481,00	453.481,00	2.000,00
% у цјелини завршених пројеката (од А)	8,82%	3,14%		

Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2025. годину планирано је спровођење осам пројеката. За реализацију пројеката из овог сектора планирана су средства у укупном износу од 11.676.000,00 КМ, а реализовано је 10.561.755,00 КМ, што је 90,46% од планираног. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су реализована из буџета Града и екстерних извора.

Најзначајнији пројекти у 2025. години у области заштите животне средине су:

- Реконструкција, изградња и санација водоводне мреже,
- Изградња и реконструкција јавне расвјете,
- Изградња канализационе мреже,
- Чишћење, уређење и регулација водотока и
- Унапређење енергетске ефикасности у јавним и стамбеним објектима.

Табела бр. 5: Преглед планираних и реализованих пројеката у сектору заштите животне средине у 2025. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно (КМ)	Из буџета (КМ)	Из екстерних извора (КМ)
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	8	11.676.000,00	595.000,00	11.081.000,00
% структура финансирања од А			5,10%	94,90%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цјелини или дјелимично реализованих пројеката	4	10.561.755,00	102.000,00	10.459.755,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	50%	90,46%	17,14%	94,39%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	4	10.561.755,00	102.000,00	10.459.755,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	50%	90,46%		
Д. Укупан број у цјелини завршених пројеката	0	-	-	-
% у цјелини завршених пројеката (од А)	-	-		

2.3. Кључни резултати и остварени прогрес

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду, може се закључити да су годишњи резултати видљиви, прије свега, кроз реализацију пројеката који су директно утицали на грађане града Лакташи.

У 2025. години настављене су активности на привлачењу домаћих и страних инвестиција, односно на промоцији потенцијала Града.

Приоритетне активности су провођене на изградњи и санацији саобраћајне инфраструктуре, као и изградњи и реконструкцији водоводне и канализационе мреже, а Град Лакташи и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске су у значајној мјери подржали пољопривредне произвођаче са подручја града Лакташи.

Такође, извршени су радови на уређењу и регулацији корита водотока на подручју Града, чиме је смањен ризик од плављења стамбених и привредних објеката, као и пољопривредног земљишта и друштвене инфраструктуре.

3. Кључни макроекономски показатељи

На подручју града Лакташи, према посљедњим подацима, живи 34.856 становника¹. Број запослених лица је 12.510², док је број лица која су се, на крају године, водила на евиденцији незапослених 879³. Упоредјујући локални ниво у погледу виталних макро индикатора са просјеком на нивоу Републике Српске, може се закључити да Град Лакташи остварује резултате и показатеље који су на нивоу републичког просјека или бољи. Број привредних друштава на 1.000 становника на нивоу града је 17,62, док је на нивоу Републике Српске 11,16. Укупан приход привреде града Лакташи, не укључујући предузетнике, износи 1.853.384.063,00,00 КМ, а укупан приход по глави становника износи 53.172,60 КМ и скоро је дупло већи од укупног прихода привреде Републике Српске по глави становника (29.510,63 КМ).⁴ Просјечна нето плата у Републици Српској је 1.528 КМ, док је на нивоу града Лакташи она нижа и износи 1.388 КМ.

У наставку је табеларни приказ макро показатеља за полазну и извјештајну годину. За оне макро индикаторе за које нису доступни подаци за извјештајну годину, приказани су подаци за задњу доступну годину, а у том случају су означени знаком (*) поред податка.

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Инди катор	Полазно стање			Извјештајна година			Просјек РС**		
		2022			2025			2025		
		Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж
Становништво	број	34.491	17.081	17.410	34.856*	17.393	17.463	1.110.496*	546.449	564.047
Запослених становника ⁵	број	9.688	6.171	3.517	12.510	7.241	5.269	289.724	151.625	138.099
	%		63,70%	36,30%		57,88%	42,12%		52,33%	47,67%
Незапослених ⁶ становника	број	2.539	1.150	1.389	879	389	490	49.570	22.743	26.827
	%		45,29%	54,71%		44,25%	55,75%		45,88%	54,12%
Укупан приход	износ	1.072.095.609			1.853.384.063 КМ*			32.771.433.828 КМ*		
	по глави	31.083,34			53.172,60 КМ*			29.510,63 КМ*		
Инвестиције на територији ЈЛС ⁷	износ	37.993.000			122.483.000 КМ*			2.535.254.000 КМ*		
Број предузећа/1000 становника	омјер	14,84			17,62*			11,16*		
Просјечна нето плата у КМ	износ	665			1.388			1.528		
ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА*										
Удио реализ. капит. инвест. у буџету ЈЛС	омјер	4,46%			15,31%			-		
Пољопривредних газдинстава/1000 становника	омјер	22,21			31,24			37,71*		
Извоз	КМ	149.087.000			450.943.000			5.558.915.000		

¹ Извор: Процјена Републичког завода за статистику Републике Српске о броју становника у 2024. години

² Извор: Републички завод за статистику Републике Српске

³ Извор: ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске - Биро Лакташи

⁴ Извор: Привредна комора Републике Српске, Подручна привредна комора Бања Лука

⁵ Просјечан број регистрованих запослених лица

⁶ Евидентирана незапослена лица која чине активну понуду радне снаге, стање са 31.12.

⁷ Извор: Републички завод за статистику Републике Српске

4. Закључци и препоруке

Реализација Стратегије развоја у 2025. години је на задовољавајућем нивоу, што показује 73,21% остварења броја започетих и завршених пројеката у односу на укупан број планираних пројеката у извјештајном периоду. У погледу финансијске реализације, стање се такође може оцијенити задовољавајућим, што се може сагледати из укупног процента реализације планираних средстава од 67,94%. У погледу „привлачења“ екстерних средстава, проценат од 84,58% екстерних средстава у реализацији пројеката и мјера указује на способност Града Лакташи да обезбиједи екстерна средства. Такође, важно је нагласити да је потребно и даље радити на активностима у вези са припремом приједлога пројеката који би се финансирани из екстерних извора.

Реализацијом планираних активности, пројеката и мјера доприноси се реализацији стратешких циљева, али и Циљева одрживог развоја, који су дефинисани Агендом 2030.

У наредном планском циклусу посебну пажњу је потребно посветити:

- наставку реализације започетих пројеката и мјера,
- наставку активности на припреми пројектних приједлога за аплицирање на доступне екстерне изворе финансирања,
- унапређењу јачања сарадње јавно-приватних партнерстава или пројеката међуопштинске сарадње и
- јачању комуникације са екстерним развојним актерима, вишим нивоима власти и домаћим и страним донаторима.

Предлаже се Скупштини Града да прихвати Годишњи извјештај у наведеном тексту.

Обрађивач:
Одјелење за локални развој
и дигиталну трансформацију

Предлагач:
Градоначелник